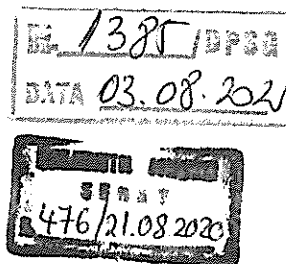

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011*, inițiată de doamna deputat USR Cristina Ionela Iurișniți împreună cu un grup de parlamentari USR, UDMR (Plx. 377/2020).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii educației naționale nr. 1/2011*, cu modificările și completările ulterioare, în sensul introducerii unor prevederi referitoare la posibilitatea desfășurării în mediul online a activităților educaționale din învățământul preuniversitar și universitar, asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor elevilor la resursele informatice necesare învățării online, pentru a garanta dreptul gratuit la învățătură al fiecărui copil.

II. Observații

1. Prevederile art. 13 din *Legea nr. 1/2011* se referă, în contextul învățării pe tot parcursul vieții, la „*totalitatea activităților de învățare*” în cadrul cărora poate fi inclusă și forma de învățare on-line la care face referire măsura propusă de inițiatori.

Referitor la sintagma „*program didactic față în față*” din cadrul art. 70 alin. (3), precizăm că aceasta nu este definită în *Legea nr. 1/2011* și nu se regăsește în prevederile care reglementează activitățile normate ale cadrelor didactice.

2. Asigurarea conectării la internet, la fel ca dotarea unităților de învățământ cu mijloacele necesare accesului la informație prin folosirea internetului, intră în sfera atribuțiilor autorităților publice de a asigura *„buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea”*, stipulată deja la art. 20 din *Legea nr. 1/2011*.

Astfel, la art. 70 alin. (5) nou introdus, se instituie în sarcina autorităților administrației publice locale obligația de a asigura *„accesul la internet al tuturor unităților de învățământ în localitățile în care acestea își exercită autoritatea”*.

În opinia noastră, această soluție poate pune în discuție afectarea principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din *Constituție*.

Prin *Decizia nr. 442/2015*¹, Curtea Constituțională a reținut următoarele: *„regimul general al autonomiei locale privește organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, autorități care soluționează și gestionează, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile politice, în condițiile legii”*.

3. Referitor la sintagma *„pot acorda asistență”* introdusă de inițiatori la art. 13 alin. (3) și art. 139¹, precizăm faptul că activitățile desfășurate în sistemul educațional sunt de *„învățare”*, cadrele didactice neacordând *„asistență”*.

4. În ceea ce privește introducerea art. 70¹, menționăm faptul că prin *Hotărârea Guvernului nr. 370/2020 privind aprobarea Programului național „Școala de acasă” și pentru alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020, pentru Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Educației și Cercetării derulează Programul național „Școala de acasă”*, având ca obiect achiziționarea de dispozitive electronice cu conexiune la internet, necesare dotării unităților de învățământ preuniversitar de stat în vederea facilitării activităților didactice la distanță pentru elevii din medii defavorizate.

¹ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006

Potrivit actului normativ menționat, s-a aprobat suplimentarea bugetului Ministerului Educației și Cercetării, pe anul 2020, cu suma de 150.000 mii lei, la capitolul 65.01 „Învățământ”, titlul 20 „Bunuri și servicii”.

Totodată, potrivit prevederilor *Legii nr. 269/2004 privind acordarea unui ajutor financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare, cu modificările și completările ulterioare*, Ministerul Educației și Cercetării derulează, din anul 2004, un program prin care elevii care provin din familii cu venituri brute lunare de maxim 250 lei pe membru de familie, beneficiază de ajutor financiar în cuantum de 200 euro, în vederea stimulării achiziționării de calculatoare.

Configurația minimă a calculatoarelor achiziționate este stabilită potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 1294/2004 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 269/2004*, acestea având, în mod obligatoriu, software de bază licențiat, incluzând un sistem de operare și un program antivirus. Precizăm că, până în anul 2019, au fost alocate fonduri de 230,67 milioane lei, iar pentru anul 2020 este prevăzută suma de 12,74 milioane lei.

Potrivit *Legii nr. 109/2020 pentru completarea Legii educației naționale nr. 1/2011*, Ministerul Educației și Cercetării asigură elevilor și profesorilor infrastructura necesară, constând în dispozitive și acces la internet, pentru accesarea *Bibliotecii Școlare Virtuale, Platformei școlare de e-learning* și a altor platforme educaționale.

Totodată, potrivit actului normativ menționat anterior, Ministerul Educației și Cercetării are obligația de a asigura, la cerere, fiecărui cadru didactic și fiecărui elev un dispozitiv – laptop sau tabletă, conectat la internet, pentru a putea participa la activitățile de *e-learning*.

Totodată, învederăm că sintagma „*Guvernul identifică cele mai bune soluții*” nu îndeplinește criteriile de claritate și previzibilitate, astfel cum acestea au fost statuate în jurisprudența Curții Constituționale, putând crea riscul apariției unor vicii de neconstituționale în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) din *Legea fundamentală*.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrariului.

În plus, învederăm că pentru a nu crea aparența de retroactivitate și în vederea respectării exigențelor de tehnică legislativă, dispoziția propusă trebuia redactată sub forma unui articol roman, care să cuprindă norma tranzitorie preconizată, întrucât, potrivit art. 62 teza I din *Legea nr. 24/2000*, „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează de la data intrării în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”.

5. Cu privire la art. 70¹ alin. (2) prin care se prevede că mijloacele tehnice de comunicare în mediul online sunt achiziționate de Ministerul Educației și Cercetării și sunt bunuri care intră în proprietatea unităților de învățământ, având în vedere că respectivele echipamente urmează a fi achiziționate din fonduri de la bugetul de stat, apreciem că în patrimoniul unităților de învățământ se poate transmite doar dreptul de folosință asupra acestora, iar nu însăși dreptul de proprietate.

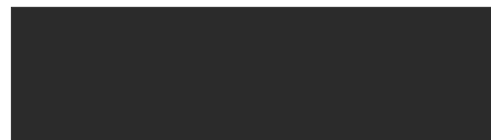
Astfel, era necesar a fi introduse unele circumstanțieri, având în vedere că nu toate unitățile de învățământ au personalitate juridică (art. 10 alin. (1)-(3) din *Legea nr. 1/2011*), neputându-se vorbi, așadar, de existența unui patrimoniu (în sens juridic) în absolut toate situațiile.

6. Aplicarea prevederilor inițiativei legislative generează un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetului general consolidat, astfel încât se impune respectarea dispozițiilor art. 15 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ludovic ORBAN

PRIM-MINISTRU

SENATUL ROMÂNIEI